

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-01-14

Vår referens

Daniel Pamp

Utredningssekreterare

Daniel.Pamp@malmo.se

Motion Farishta Sulaiman (M), Malin Ahlström (M) och John Eklöf (M) om kartläggning av rekrytering till kriminella nätverk av barn och unga inom LSS GRF-2025-11292

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har gett grundskolenämnden möjlighet att yttra sig om motion av Farishta Sulaiman (M), Malin Ahlström (M) och John Eklöf (M) om kartläggning av rekrytering till kriminella nätverk av barn och unga inom LSS.

I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta:

- Att uppdra åt arbetsmarknads- och socialnämnden, funktionsstödsnämnden och grundskolenämnden att tillsammans genomföra en kartläggning om rekryteringen till kriminella nätverk bland barn och unga med olika typer av funktionsnedsättningar med särskilt fokus på barn inom LSS-verksamheter.
- Att uppdra åt berörda nämnder att, utifrån kartläggningen, ta fram handlingsplaner för hur rekryteringen av barn och unga med olika typer av funktionsnedsättningar med särskilt fokus på barn inom LSS-verksamheter, ska motverkas.

Grundskoleförvaltningens bedömning är att den föreslagna kartläggningen inte är genomförbar, då det saknas lagstöd för den typ av registersamkörning som krävs. Grundskoleförvaltningens enkätundersökning och tillhörande utredning visar dessutom att elever inom LSS-verksamheter i hög utsträckning har tillsyn som fungerar som en skyddsfaktor. Problematiken bedöms därmed inte vara begränsad till LSS-verksamheterna utan rör en bredare grupp elever med olika funktionsnedsättningar.

Detta arbete hanteras redan inom befintliga strukturer och samverkansformer samt genom ett pågående nationellt kunskapsarbete lett av Myndigheten för delaktighet

(MFD), där Malmö stad medverkar. Det finns därför inte heller förutsättningar att ta fram handlingsplaner baserat på en kartläggning som inte bedöms vara möjlig eller nödvändig att genomföra.

Mot denna bakgrund föreslår grundskoleförvaltningen att grundskolenämnden ska föreslå kommunfullmäktige att avslå motionens båda yrkanden och därmed avslå motionen i sin helhet.

Förslag till beslut

Grundskolenämnden föreslås besluta

1. Grundskolenämnden godkänner grundskoleförvaltningens förslag till yttrande och skickar till kommunfullmäktige.
2. Grundskolenämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen

Beslutsunderlag

- Motion Farishta Sulaiman (M), Malin Ahlström (M) och John Eklöf (M) om rekrytering av barn inom LSS
- G-Tjänsteskrivelse Motion Farishta Sulaiman (M), Malin Ahlström (M) och John Eklöf (M) om kartläggning av rekrytering till kriminella nätverk av barn och unga inom LSS
- Förslag till yttrande Motion Farishta Sulaiman (M), Malin Ahlström (M) och John Eklöf (M) om kartläggning av rekrytering till kriminella nätverk av barn och unga inom LSS

Beslutsplanering

Grundskolenämndens arbetsutskott 2026-01-16

Grundskolenämnden 2026-01-28

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Ärendet

Kommunfullmäktige har gett grundskolenämnden möjlighet att yttra sig om motion av Farishta Sulaiman (M), Malin Ahlström (M) och John Eklöf (M) om kartläggning av rekrytering till kriminella nätverk av barn och unga inom LSS.

I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta:

- Att uppdra åt arbetsmarknads- och socialnämnden, funktionsstödsnämnden och grundskolenämnden att tillsammans genomföra en kartläggning om

rekryteringen till kriminella nätverk bland barn och unga med olika typer av funktionsnedsättningar med särskilt fokus på barn inom LSS-verksamheter.

- Att uppdra åt berörda nämnder att, utifrån kartläggningen, ta fram handlingsplaner för hur rekryteringen av barn och unga med olika typer av funktionsnedsättningar med särskilt fokus på barn inom LSS-verksamheter ska motverkas.

Grundskoleförvaltningens underlag till förslag till yttrande

Grundskoleförvaltningen har tagit fram underlag genom inhämtning av synpunkter från berörda verksamheter, samt genom juridisk analys av förutsättningarna för en sådan kartläggning. I grundskoleförvaltningens förslag till grundskolenämndens yttrande föreslås grundskolenämnden att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen i sin helhet.

Grundskoleförvaltningens bedömning grundar sig på tre huvudsakliga faktorer:

1. En internt genomförd enkät visar att den specifika målgruppen inom LSS har en hög grad av vuxentillsyn, vilket utgör en stark skyddsfaktor.
2. Det saknas lagstöd för den typ av systematisk registersamkörning och informationsdelning på gruppnivå som krävs.
3. Att kartlägga risker baserat på subjektiva bedömningar är inte rättssäkert. Arbetet hanteras i stället genom befintlig samverkan och det pågående arbetet med Myndigheten för delaktighet (MFD).

Grundskoleförvaltningens underlag till förslaget till yttrande

För att skapa en aktuell lägesbild har en enkät skickats ut till de aktuella 19 LSS-verksamheterna. Svarsfrekvensen var mycket hög då 17 av dessa verksamheter inkommit med svar. Utöver detta har förvaltningen analyserat de juridiska förutsättningarna för informationsdelning samt stämt av mot pågående nationellt arbete.

Resultat från enkätundersökning

LSS-verksamheterna omfattar cirka 130 elever. Enkätsvaren indikerar att elever och ungdomar med funktionsnedsättning generellt kan vara en sårbar grupp för utnyttjande, men att just eleverna inom LSS-verksamheten har starka skyddsfaktorer.

En majoritet av dessa elever har korttidstillsyn (enligt LSS 9§7) både efter skoldagen och under loven. Detta innebär att de har en kontinuerlig vuxennärvaro under de tider

på dygnet då rekryteringsrisken i offentliga miljöer ofta är som störst. De verksamheter som svarat på enkäten bedömer därför att den akuta risken för denna specifika grupp är begränsad jämfört med andra grupper av ungdomar med funktionsnedsättningar som saknar denna tillsyn.

Juridiska och metodologiska förutsättningar

Grundskoleförvaltningen har i dialog med funktionsstödsförvaltningen och arbetsmarknads- och socialförvaltningen undersökt möjligheten att genomföra den efterfrågade kartläggningen och identifierat betydande hinder:

Sekretess och lagstöd

Det saknas idag lagstöd för att systematiskt samköra register mellan grundskoleförvaltningen, socialtjänsten och funktionsstödsförvaltningen för att identifiera riskgrupper. Även om sekretessbrytande bestämmelser finns för enskilda individer vid konkret brottsmisstanke, tillåter lagstiftningen inte generella kartläggningar på gruppnivå över förvaltningsgränserna.

Rättssäkerhet och mätbarhet

Det är svårt att definiera och mäta begreppet "rekryterad" på ett statistiskt säkert sätt. Offentlig statistik visar endast dömda personer. Att i stället basera en kommunal kartläggning på medarbetares misstankar eller subjektiva bedömningar riskerar att bli godtyckligt och utgör en risk för den personliga integriteten, särskilt då det rör barn.

Pågående arbete och nationell samverkan

Malmö stad deltar i ett nationellt kunskapsarbete lett av Myndigheten för delaktighet (MFD) gällande normbrytande beteende och tidig rekrytering kopplat till funktionsnedsättning. Syftet är att ta fram ett säkrat kunskapsunderlag som kan ligga till grund för kommunernas brottsförebyggande arbete. Grundskoleförvaltningen bedömer att detta arbete, som baseras på forskning och bredare analyser, är mer ändamålsenligt än en isolerad lokal kartläggning.

Grundskoleförvaltningens överväganden

Grundskoleförvaltningen delar motionärernas oro för att barn med funktionsnedsättningar riskerar att utnyttjas av kriminella. Grundskoleförvaltningen anser dock att den föreslagna metoden, en lokal kartläggning av elever inom LSS, är fel väg att gå.

Dels riktar sig förslaget mot en grupp som genom LSS-insatserna redan har en hög skyddsnivå (tillsyn), vilket innebär att resurserna riskerar att felriktas. Dels är de

juridiska hindren för en sådan kartläggning så pass omfattande att den inte kan genomföras på ett rättssäkert sätt.

Arbetet med att motverka rekrytering bör i stället fortsätta inom ramen för ordinarie samverkansstrukturer (SSPF, skola-socialtjänst-polis-fritids) där man arbetar individbaserat vid oro, samt genom att implementera resultaten från det pågående samarbetet med MFD. Eftersom ingen ny kartläggning förordas, saknas även grund för att ta fram en specifik handlingsplan utifrån en sådan.

Utifrån detta föreslår grundskoleförvaltningen i sitt förslag till grundskolenämndens yttrande, att grundskolenämnden ska föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen i sin helhet.

Ansvariga

Linda Deltinger Utbildningschef

Peter Lindberg Förvaltningschef